Traducció de l'article sobre en Fita publicat a la revista no. 43 de la Xarxa Internacional de Museus per la Pau, juliol del 2026

La Fundació Fita: art, pensament i educació al servei d'una cultura de pau

La Fundació Fita va ser creada l'any 2000 per iniciativa de l'artista **Domènec Fita i Molat** (1927-2020), amb el doble objectiu de preservar el seu extens llegat artístic i de donar continuïtat a una manera d'entendre l'art com a eina de coneixement, de responsabilitat ètica i de transformació social. Des dels seus inicis, la Fundació s'ha consolidat com una institució cultural activa, compromesa amb els valors de la pau, els drets humans i el diàleg intercultural.

La trajectòria vital i artística de Domènec Fita i Molat va estar profundament marcada per l'experiència de la guerra i per una educació pedagògica d'arrel humanista. Aquestes vivències van donar lloc a una obra que, al llarg de més de set dècades, va evolucionar des de la figuració cap a una abstracció radical, fruit d'una recerca artística sostinguda, lliure d'adscripcions estilístiques i orientada a explorar les tensions fonamentals de la condició humana. La seva producció —integrada per més d'11.000 obres inventariades i desenes de milers de dibuixos— abraça una gran diversitat de tècniques i materials i es caracteritza per una clara voluntat d'interpel·lar l'espectador tant intel·lectualment com emocionalment.

Un dels trets definitoris del pensament artístic de Fita és el seu ferm compromís amb la integració de l'art en l'arquitectura i l'espai públic. Les seves obres monumentals, presents en indrets com la **Sagrada Família**, les catedrals de **Girona** i **Vic**, el monestir de **Montserrat**, així com en places públiques d'arreu de Catalunya i d'**Andorra**, reflecteixen una concepció de l'art com un bé comú: accessible, compartit i integrat en la vida quotidiana. Aquesta visió s'alinea plenament amb els principis dels museus orientats a la construcció de la pau, que entenen la cultura com un instrument fonamental per a la cohesió social i el desenvolupament d'una ciutadania activa.

La Fundació Fita dona continuïtat a aquest llegat i el projecta cap al present mitjançant un programa estructurat en tres grans àmbits d'actuació: **exposicions d'arts visuals**, **iniciatives de pensament i humanitats** i **programes educatius**. En conjunt, aquests tres eixos configuren una estratègia coherent orientada a fomentar el pensament crític, la sensibilitat estètica i la responsabilitat cívica, elements essencials per a la construcció d'una cultura de pau sostenible.

Els estatuts de la Fundació estableixen com a objectiu primordial la promoció i la difusió de les manifestacions de l'esperit humà que transmeten valors cognitius, ètics i estètics, entenent el

progrés no només com a novetat, sinó com una aportació significativa a la societat. Aquest principi rector inspira tant la preservació i l'estudi de l'obra de Domènec Fita i Molat com el programa més ampli de la Fundació, que inclou exposicions, seminaris, cursos, conferències i publicacions, tots ells oberts a la creació artística contemporània i a la reflexió crítica.

La major part de les activitats de la Fundació es desenvolupen a la ciutat de **Girona**, reconeguda com a **Ciutat de Pau**, mitjançant iniciatives com el programa escolar *Periodistes per la Pau*, així com *Temps de Flors* i *Temps de Drets*, amb el suport de la Diputació de Girona.

Paral·lelament, la Fundació ha desenvolupat exposicions dedicades explícitament a la reflexió sobre la guerra i les seves conseqüències. Entre aquestes destaquen *Dolor* (1999–2013), dedicada a les guerres dels Balcans, i *Filtracions* (2025), que presenta collages de Dmitry Sirotkin sobre els horrors de totes les guerres. Ambdues exemplifiquen una aproximació als conflictes contemporanis que combina el rigor artístic, la sensibilitat emocional i una marcada dimensió educativa. Més que oferir respostes definitives, aquestes exposicions pretenen crear espais de diàleg, d'empatia i de consciència crítica.

La Fundació Fita comparteix plenament els valors i els objectius de les xarxes de museus i institucions culturals que treballen per la pau: la convicció que l'art i la cultura són eines essencials per prevenir la violència, preservar la memòria, promoure el respecte per la diversitat i enfortir les societats democràtiques. Amb aquest esperit, la Fundació es presenta com una institució oberta a la col·laboració, a l'intercanvi de bones pràctiques i al desenvolupament de projectes conjunts en els àmbits de l'educació, la mediació cultural i la cooperació internacional.

Entenem el museu no com un espai neutral, sinó com un actor social amb responsabilitats ben definides. Treballar per la pau a través de la cultura implica afrontar la complexitat del món contemporani i comprometre's amb processos a llarg termini fonamentats en el coneixement, la sensibilitat i un compromís sostingut. Aquest és el camí que guia la Fundació Fita i que aspirem a compartir amb la comunitat internacional de museus dedicats a la promoció de la pau.

Qui era Domènec Fita

Domènec Fita va ser un artista català, nascut a Girona el 10 d'agost de 1927. Va morir l'any 2020. De ben petit va ingressar a la Casa d'Assistència i Ensenyament de Girona, gestionada

per la Generalitat de Catalunya, on va créixer i va iniciar la seva formació seguint el mètode Montessori. Durant la Guerra Civil va assistir a l'Escola Durruti de Girona.

El 13 de desembre de 1953 va patir un greu accident mentre pintava un mural al baptisteri de l'església de Betlem de Barcelona, que li va provocar una paraplegia.

Al llarg de la seva trajectòria, Fita va exercir la docència en l'àmbit de les arts visuals en diverses institucions i va rebre nombroses distincions en reconeixement de la seva contribució a l'art i a la cultura. Entre aquestes destaquen el seu nomenament com a acadèmic de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi l'any 1980, la Medalla d'Or de la Diputació de Girona el 1991, la **Creu de Sant Jordi**, atorgada per la Generalitat de Catalunya el 2006, la Medalla de la Universitat de Girona el 2011 i la medalla **Pro Ecclesia et Pontifice** el 2017, en reconeixement de la seva aportació a l'art sacre.